

korlat nem pótolhatta egyébbel, mint az 1895 : XXXV. t.-c. sokáig anakronisztikusnak tűnő, a gazdasági viszonyok javulásával minő plauzibilisebbé váló mértékével: a klasszikus 5%-os kamatlábbal. Természetesen a gyakorlat visszalengését a régi kamattörvény alacsony bázisára, a gazdasági élet tulságosan önkényes és a forgalmi viszonyoknak még meg nem felelő, erőszakolt megoldásnak találta és mind hangsúlyosabbá vált az a kívánság, hogy a joggyakorlat által jelzett irányban, de a gazdasági pozíciók figyelmes mérlegelésével, a törvényhozás teremtsen végre rendet kamatjogunk zavarában.

Most végre a jogalkotás is felelősséget vállalt és utnak indította a maga mentővonalát — de valami fatálisan téves változtatás folytán azon a sinen, amely zsákutcába torkol: az 1923. évi XXXIX. t.-c.-nek a joggyakorlat által a forgalomból kikapcsolt vonalán. Logikai kényszerűséggel alakul e jogterület további viszontagságainak képe. A joggyakorlat végre kapott fejtűt, amellyel a kamat-dzsungelben rendet teremthetne. Ő a kardot nem huzhatja ki abból a hüvelyből, amelyet előbb maga tett hasznavehetetlenné. 18%-os kamat nincs többé, a Rendelet 10%-os kamata törvényes alap híján nem alkalmazható, marad tehát törvényes kamatként megint az 1895. évi XXXV. t.-c. 5%-os kamata, amely ma éppolyan időszzerűtlen és alkalmatlan, mint a 18% volt. Ha csak — és ez volna a kívánatos — a judikatura újból nem segít magán és valami szellemes glossza segítségével nem tölti meg friss tartalommal az 1923 : XXXIX. t.-c. megkopott kereteit.

De fölösleges és méltatlan a joggyakorlatot ily örökös zsonglőrködésre kényszeríteni, mikor a törvényhozásnak volna természetes hivatása a gazdasági szükségletek módszeres és maradék nélkül való kielégítése. Egy új kamattörvény időszzerűségéhez kétség nem fér. Szerkezetének és tartalmának lemásolható mintája pedig adva van: a 4960/1927. M. E. rendelet. De lege ferenda is helyesnek látszik az, hogy a törvényes kamatláb megállapítása a jövőben ne történjék az örökérvényesség olyan méltóságával, amely az 1895 : XXXV. t.-c.-ből árad felénk. Az új kamattörvény csak az alapvető elveket kodifikálja, a keret kitöltését — a törvényes kamatláb esetenként változó, a Nemzeti Bank kamatlábiához idomuló, időszakonként előre meghatározandó mértékét — reábizhatja a hajlékonyabb és gyorsabb rendeleti kútfőre. Egyszóval, ha az 1895. évi XXXV. t.-c. helyébe lépő új kamattörvény alapján kibocsátandó rendelet a 4960/1927. M. E. számú rendelet szerkezetével fog megjelenni: akkor nagyjában ki fogja elégíteni azokat a kívánságokat, amelyek a törvényes kamat kodifikációs reformjára irányulnak.

Dr. Varannai István.

A pénzüntézet érdekkörébe tartozó részvénytársaság kényszerfelszámolása tárgyában kelt 5836/1926. M. E. sz. r. értelmezése tárgyában a kormány 4450/1927. M. E. sz. alatt rendeletet bocsátott ki, amely kimondja, hogy azt, hogy valamely részvénytársaság pénzüntézet érdekkörébe tartozik-e, kizárólag a Pénzüntézeti Központ ítéli meg; annak ebbeli meg-

ítélése a bíróságra kötelező. A Pénzüntézetí Központ, amelynek vonatkozó nyilatkozata vita vagy bizonyítási tárgyává nem tehető, nem köteles megjelölni, mely pénzüntézet érdekörébe tartozik a vállalat. E rendelet 1927 május 21-én lépett életbe. Megjelent B. K. f. évi 115. számában.

A pénztartozás késedelmes teljesítése esetén a hitelezőt megillető kártérítés mértékének újabb megállapítása tárgyában kelt 4960/1927. M. E. sz. rendelet kimondja, hogy az 1923 : XXXIX. t. c. 2. §. 1. bek.-e értelmében járó kártérítés mértékét (eddig havi 1.5%) a Magyar Nemzeti Bank részéről megállapított mindenkori hivatalos évi váltóleszámitolási kamatlábát 4-el meghaladó %-ra szállítja le. (Mintán e váltóleszámitolási kamatláb jelenleg 6%, a fölhívott törvényhelyen alapuló késedelmi kamat 10% tehát.) Az 1923 : XXXIX. t. c. 2. §. 2. bek.-e értelmében járó mérsékelt összegű kártérítés mértéke továbbra is a tőkének a hivatalos évi váltóleszámitolási bankkamatláb 2-vel meghaladó %-a (ezidőszerint tehát 8%) marad. Ez a rendelet f. évi június 15. napján lépett életbe. Megjelent a B. K. f. évi 128. számában. (Lásd bővebben dr. Varanai Istvánnak jelen számunkban megjelent cikkét).

A csődönkívüli kényszeregyezési eljárásban a legkisebb hányad újabb megállapítása tárgyában 5000/1927. M. E. szám alatt rendeletet bocsátott ki a kormány, amelynek értelmében az adós tartozásainak kiegyenlítésére e tartozások legalább 50 %-ának megfizetését köteles az előző rendeletben említett módon felajánlani. Ha az adós legalább 60 %-ot ajánl fel, az eljárást akkor is meg lehet indítani, ha e különbözeti 10 % megfizetését adós a rendeletben megszabott 8 havi határidőnél hosszabb, de másfél évet meg nem haladható határidőre kötelezi. Ha az adós tartozásainak kiegyenlítésére 50 %-nál nagyobb és legalább 60 %-ot kitevő kvótát ajánl fel, a bíró az 50 %-ot meghaladó többlet megfizetésére a felajánlott magasabb hányadnak megfelelő méltányos hosszabb határidőt szabhat. A csődbeli kényszeregyezési eljárásban is 50 % a minimális kvóta. Ez a rendelet f. évi június hó 8. napján lépett életbe és csakis az életbelépése után folyamatba tett ügyekben nyer alkalmazást. Megjelent a B. K. f. évi 128. számában.

Joggyakorlat.

Kik a fellebbvitelre jogosult érdekeltek a gyámhatósági eljárásban ?

(Mutatvány szerzőnek „Dolgozatok a gyámi jog köréből” címen megjelent munkájából.)

Ismételt vita merült fel a gyámhatóság gyakorlatában abban a kérdésben, felelbezésre jogosultnak tekintendő-e a kiskorúval szerződő fél az esetre, ha a gyámhatóság a megkötött szerződést jóvá nem hagyja? A székesfevárosi árvaszék a kérdés-